

**Universitatea de Stat de Medicina și Farmacie „Nicolae
Testemițanu”**

Facultatea Stomatologie, Catedra COMF „A. Guțan”

**Anestezia loco-regională în stomatologie.
Metode și tehnici de anestezie loco-regională.**

Chele Nicolae

Șef catedră, d.h.ș.m, conf. universitar

Aspecte generale

În stomatologie anestezia locală este utilizată pentru:

- ❑ a facilita tratamentul stomatologic, cu un confort maximal atât pentru pacient (tratament fără durere), cât și pentru medic (posibilitatea de a lucra calm, cu precizie și concentrație maximală).

Aspecte generale

Anestezia locală este utilizată deseori cu scop:

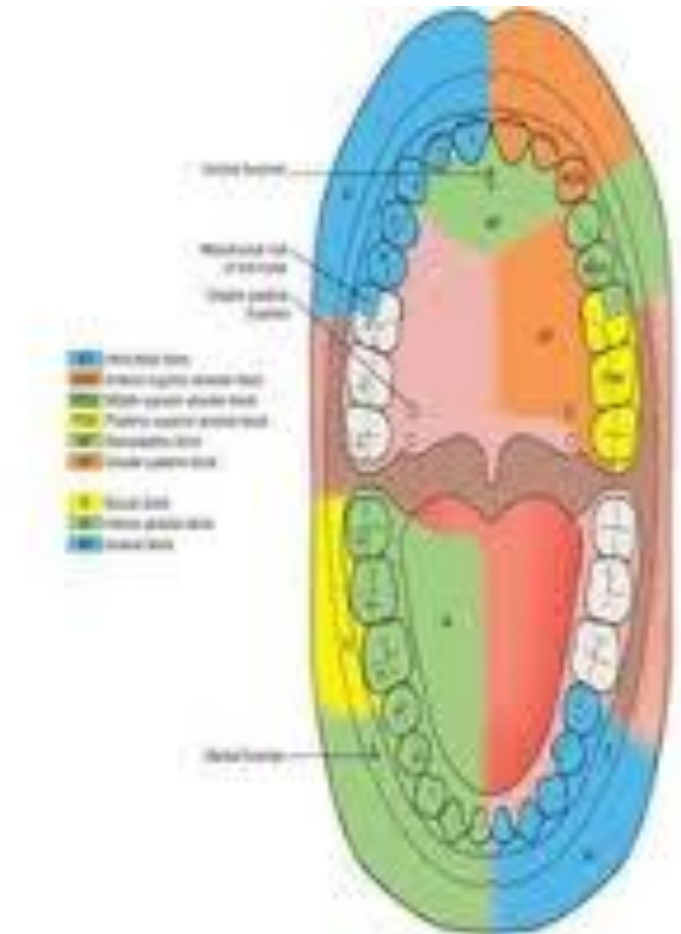
- ❑ de diagnostic pentru a identifica cauza durerii în regiunea feței;
- ❑ sau în prevenirea durerii postoperatorii de scurtă sau lungă durată.

Nota Bene!

Înainte de administrarea anestezicului, medicul este obligat:

- să explice necesitatea de utilizare a anesteziei;
- să stabilească indicațiile și contraindicațiile în funcție de starea pacientului;
- să obțină un istoric medical complet în cazul fiecărui pacient pentru determinarea anestezicului și tipului de anestezie;
- completarea anchetelor legate de experiențele anterioare de administrare a anestezicelor locali.

Clasificarea anesteziilor

I. Anestezia locală

1. prin refrigerație
2. de contact
 - a. *Prin badijonare*
 - b. *Prin imbițiție*
 - c. *Prin pulverizare*
3. Prin injecție
 - a. *Infiltrație locală*
 - b. *Infiltrație la distanță = în baraj*
 - c. *Infiltrație plexală = anestezia plexului dentar*
 - d. *Infiltrație intrapapilară și intraligamentară*

II. Anestezia regională

1. Tronculară periferică
2. Tronculară bazală

GHID GENERAL ȘI INDICAȚII PENTRU UTILIZAREA DIFERITELOR TEHNICI ÎN VEDEREA ADMINISTRĂRII ANESTEZIEI LOCALE

manopere	mandibulă	maxilă
Detartraj		
• Localizat	AI	AI
• Generalizat	BM	AI
Obturare/preparare ortopedică	BM+AI	AI
Endodonție	BM (IL)	AI
Extracție	BM+AI	AI
Chirurgie parodontală	BM+AI	AT, ANI, NP
Extracția molarului 3	BM+AI	NNP
Implantare	BM+AI	AT+NP
Chirurgie pre-implantologică	BM+BNM	AT+NP
Durere centrală sau periferică?	BM	AT+NP+AI
Odontogenică sau nu?	BM	ANI, AT
Care dinte?	IL	IL sau AI

Abrevieri:

AT – anestezia la tuberozitate

IL – anestezia intraligamentară

ANI – anestezia nervului infraorbital

AI – anestezia infiltrativă

BM – blocaj mandibular

ANM – blocajul nervului mentonier

NNP – anestezia nervului nazopalatin

NP – blocajul nervului palatin (mare)

Anestezia locală

1. Prin refrigerare

Se indică la intervenții superficiale, de scurtă durată:

- ▶ Extracția dinților temporari cu rizaliză accentuată;
- ▶ Extracția dinților cu mobilitate de gradul III;
- ▶ Deschiderea unor abcese superficiale la mucoasă sau piele

Ca substanțe anestezice se folosesc clorura de etil (Kelenul), care se pulverizează pe suprafața pe care se va interveni, dar are o serie de dezavantaje:

- durere locală;
- întărește țesuturile;
- risc de necroză prin congelare.

Alte substanțe:

- ▶ Bromura de etil;
- ▶ Freonul;
- ▶ Pharmaetilul.

Au o tolerabilitate mai mare decât Kelenul.

Anestezia topică (anestezia de contact)

Anestezia topică se bazează pe permeabilitatea mucoasei pentru o serie de substanțe anestezice cu posibilitatea de a determina insensibilitatea stratului superficial al mucoasei și a țesutului submucos (circa 2-3 milimetri sub mucozal).

Concentrația anestezicului folosit este mai mare decât pentru injectare (5-10%), forma lichidă spray sau gel.

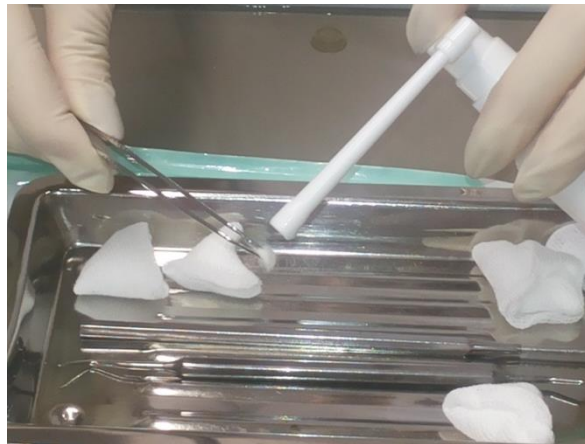
Tehnica de utilizare a anesteziei topice:

- ❖ Presupune uscarea mucoasei;

Tehnica de utilizare a anesteziei topice:

❖ Aplicarea anesteticului.

Tehnica de utilizare a anesteziei topice:

❖ Așteptarea instalării anesteziei (2 -3 până la 10-15 minute).

Durata anesteziei este de la 10-15 minute și poate dura uneori până la 45-60 minute.

Aplicarea se poate face sub formă de pastă (prin badijonare) sau prin pulverizare.

Anestezia de contact, *prin badijonare*,
se utilizează pentru mici intervenții pe
fibromucoasa gingivală:

- ▶ *detartraj*
- ▶ *adaptarea unei coroane la colet*
- ▶ *finisarea unei obturații de colet*
- ▶ *înaintea puncției anestezice)*
- ▶ *pentru suprimarea reflexului de vomă în cazul folosirii materialelor de amprentă sau aplicării filmului radiologic distal în cavitatea orală.*

De asemenea, sub anestezie de contact se mai pot extrage dinți temporari mobili, cu rizaliza accentuată, sau se pot inciza abcese superficializate la mucoasă.

Anestezia topică se poate utiliza și în cazul unui nerv situat relativ submucos. Tehnica poartă numele de „*imbibiție*” și se folosește pentru:

- anestezia nervului lingual în șanțul mandibulo-lingual, în dreptul molarului de minte;
- anestezia nervului nazopalatin al lui *Scarpo* pe podeaua fosei nazale, anterior de cornetul inferior (*Procedeul Escot*).

Anestezia topică prin *pulverizare*

- ▶ După uscarea mucoasei se pulverizează jetul din flacon asupra regiunii pe care se va interveni. Se proiectează 3-4 jeturi la 10-15 secunde interval.

Indicații

- ▶ Intervenții gingivale
- ▶ Amprentare în caz de reflex faringian
- ▶ Analgezia locului de punție înaintea anesteziilor prin injecție.

Anestezia locală prin infiltrație

Reprezintă modalitatea cea mai folosită de anestezie în stomatologie cât și în chirurgia oro-maxilo-facială.

Presupune introducerea anestezicului în țesuturi cu ajutorul seringii și dispunerea lui în apropierea terminațiilor nervoase:

- ❖ submucozală;
- ❖ intradermică (cutanată)
 - în straturi
 - de baraj

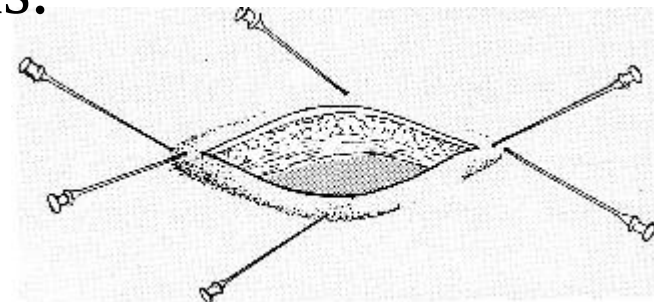
Anestezia submucoasă

Tehnica: acul pătrunde strict submucos, și anestezicul se infiltrează de-a lungul viitoareii linii de incizie; pe măsură ce acul înaintează și anestezicul pătrunde se observă ischemierea mucoasei. Incizia se efectuează rapid, cât timp mucoasa rămâne cu aspect ischemic, deoarece durata anesteziei este mică. Pe de altă parte, nefiind anesteziat periostul, senzația dureroasă apare în momentul când se exercită presiune asupra acestuia.

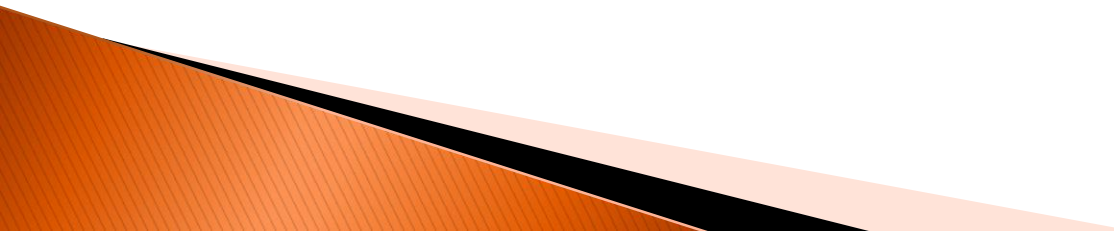
Anestezia intradermică este similară ca tehnică anesteziei submucoase dar se adresează tegumentelor, în timp ce anestezia subcutanată poate fi efectuată fie prin infiltrație „în straturi”, fie prin tehnica tehnica „în baraj”. Cele două procedee sunt utilizate în intervențiile la nivel de tegumente pentru excizia unor formațiuni de mici dimensiuni, pentru corectarea unor defecte sau pentru plastii cu lambouri locale de mici dimensiuni.

► **Anestezia subcutanată „în straturi”** se realizează pătrunzând cu acul în profunzime la nivelul dermului, infiltrându-se strat cu strat aria ce trebuie anesteziată.

► **Anestezia subcutanată "în baraj"** se realizează prin infiltrația anestezicului la distanță de leziune, creându-se astfel o arie cu aspect patrulater ce cuprinde viitoarea plagă. Acul pătrunde subcutanat în două puncte diametral opuse, care constituie două din cele patru vârfuri ale patrulaterului. Printr-o singură puncție, rotând acul la 45° , se realizează două laturi ale patrulaterului. Mișcarea este identică și pentru punctul diametral opus.

La nivelul cavității orale, în stomatologie și chirurgia oro-maxilo-facială sunt considerate tot anestezii prin infiltrație (specifice acestui domeniu medical):

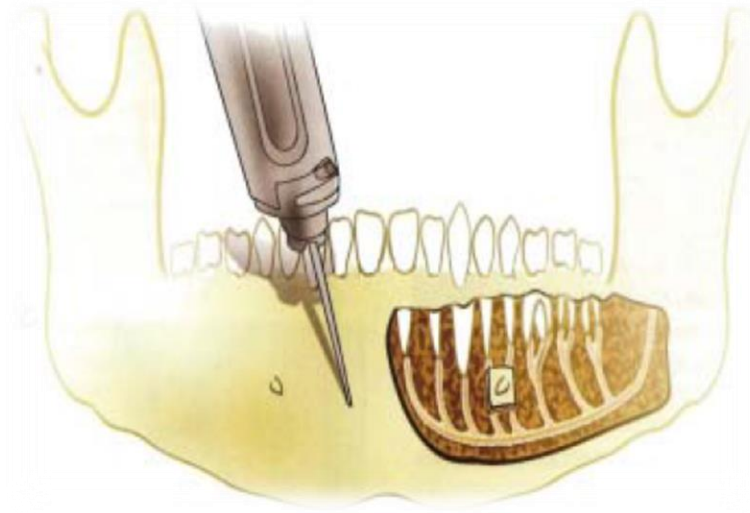
- ▶ *anestezia paraapicală supraperiostală,*
 - ▶ *anestezia intraligamentară,*
 - ▶ *anestezia intraosoasă*
 - ▶ *anestezia tronculară periferică.*
-

Anestezia paraapicală supraperiostrală (PAS, anestezia plexală)

Este anestezia cel mai frecvent utilizată la maxilar. Presupune difuzarea anestezicului prin canalele haversiene în grosimea osului unde anesteziază ramurile dentare înainte ca ele să pătrundă în apexul dintelui. Acest tip de anestezie se poate utiliza doar în regiunile cu corticală osoasă subțire pentru ca anestezicul să poată difuza. Tehnica se poate aplica la maxilar pe toată întinderea sa, cu excepție în cazul molarului de șase ani unde cresta zigomatico-alveolară împiedică difuzarea optimă a soluției anestezice.

La mandibulă, numai zona frontală are o structură osoasă ce permite difuzarea transosoasă a anestezicului prin această tehnică.

Acest procedeu asigură anestezia a 1-2 dinți, a mucoasei vestibulare, periostului și osului în zona în care s-a infiltrat substanța anestezică.

Indicații:

- ▶ extracții dentare;
- ▶ rezecții apicale;
- ▶ inserarea implanturilor dentare;
- ▶ intervenții chirurgicale parodontale;
- ▶ extirparea tumorilor gingivale și a chisturilor de mici dimensiuni.
- ▶ Anestezia plexală este contraindicată principial în afecțiuni de tip supurativ situate la nivelul locului de puncție, existând riscul de diseminare, ca și în cazul unor ulcerații sau tumori.

Tehnica

Puncția se efectuează în vestibulul bucal, în mucoasa mobilă, deasupra apexului dintelui, acul având bizoul orientat spre planul osos. Direcția oblică a acului permite injectarea supraapicală supraperiostală a soluției anestezice. Retragera acului se va face lăsând atât mezial cât și distal o cantitate mică de soluție anestezică, procedeu care permite extinderea teritoriului anesteziat. Cantitatea de anestezic folosită în mod frecvent pentru anestezia plexală este de 1,5-1,7 ml.

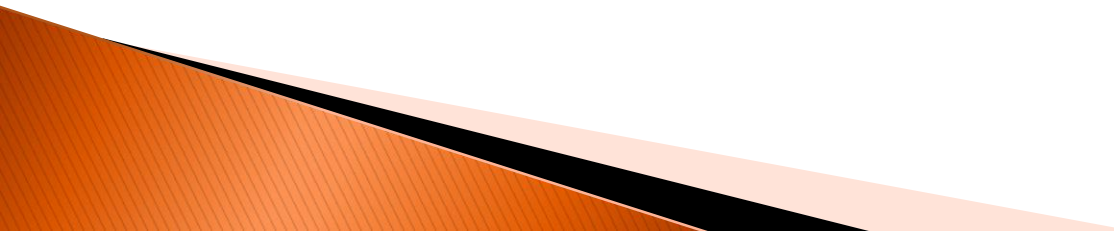

Anestezia intraligamentară

este o anestezie realizată în prezent cu ajutorul seringi lor speciale (cu piston automat), care ușurează tehnica. Acest procedeu anestezic prezintă o serie de avantaje:

- posibilitatea localizării anesteziei la un singur dinte.
- durată scurtă de instalare a anesteziei (25-40 secunde).
- folosirea unei cantități reduse de substanță anestezică (0,15-0,20 ml).
- posibilitatea de a anestezia simultan mai mulți dinți fără a supradoza anestezicul.
- lipsa anesteziei la nivelul părților moi (teritoriul anesteziat se reduce la fibromucoasa gingivală, osul alveolar și pachetul vasculo-nervos dentar).

Dezavantajele :

- necesită seringi speciale
 - apare frecvent alveolita postextractională prin ischemia dată de presiunea substanței anestezice în spațiul alveolo-dentar, cât și prin prezența vasoconstrictorilor din anestezic.
 - durerea locală postanestezică este mai frecventă decât în cazul altor procedee anestezice.
-

Tehnică

Se antiseptizează papilele interdentare ale dintelui respectiv și se utilizează un anestezic de contact. Acul se introduce prin papila dentară cu bizoul orientat spre dinte și se pătrunde în spațiul alveolo-dentar unde se lasă 0,20 ml soluție anestezică. La dinții pluriradiculari (maxilari, mandibulari), anestezia intraligamentară presupune și puncții vestibulare și palatine / linguale.

Anestezia intraosoasă

Anestezia intraosoasă este o anestezie rar folosită, de obicei la mandibulă, prin care se urmărește infiltrația soluției anestezice în spongioasa osoasă prin traversarea corticalei. Indicațiile și teritoriul anesteziat sunt similare cu cele ale anesteziei intraligamentare.

Perioada de instalare este scurtă (aproximativ 30 de secunde), iar durata anesteziei variază de la 15 la 45 de minute.

